

Vai pienākas nodokļa atlaide par ārvalstīs samaksāto nodokli no dividendēm?

Aija Lasmane, ZAB "SORAINEN", Vecākā nodokļu menedžere

22. Apr. 2016

<http://ifinances.lv/raksti/nodokli/uznemumu-ienakuma-nodoklis/vai-pienakas-nodokla-atlaide-par-arvalstis-samaksato-nodokli-no-dividendem/8893>

Valsts ieņēmumu dienesta sniegtā skaidrojumā teikts, ka saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" (likums par UIN) 16.panta 1.daļu pēc šā likuma noteikumiem aprēķināto nodokli var samazināt par summu, kas ir vienāda ar ārvalstīs samaksāto nodokli, ja nodokļa samaksa ārvalstīs ir apliecināta ar ārvalstu nodokļu iekasēšanas institūcijas apstiprinātiem dokumentiem, kuros uzrādīts apliekamais ienākums un ārvalstīs samaksātā nodokļa summa. Tomēr ieturētie 5% no dividenžu

izmaksas Latvijas uzņēmumam, ko veica Ukrainas meitas uzņēmums, nav atskaitāmi Latvijā, jo nodokli nav samaksājusi Latvijas sabiedrība vai tās pārstāvniecība Ukrainā.

Kāpēc nodoklis no izmaksājamām dividendēm, ko ietur Latvijas meitas uzņēmums Ukrainā, izmaksājot dividendes Latvijas mātes uzņēmumam, nav samazināms no maksājamā uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) Latvijā? Piemēram, 10% nodokli no procentu maksājumiem arī maksā nevis ārvalsts uzņēmums, bet uzņēmums, kurš atrodas valstī, kas ietur nodokli. Vai iemesls šādam regulējumam nav tas, ka saņemtās dividendes Latvijā nav apliekams ienākums?

Atbild Aija Lasmane:

Latvijas sabiedrībai ir meitas sabiedrība Ukrainā, kura ir veikusi dividenžu izmaksu un ieturējusi 5% Ukrainas ienākuma nodokli. Tā kā Ukrainas ienākuma nodoklis ir ieturēts no Latvijas sabiedrībai piederošu dividenžu summas, tad šis nodoklis ir uzskatāms par Latvijas sabiedrības Ukrainā samaksāto UIN.

Parasti Latvijā reģistrētas sabiedrības ienākumi ar nodokļiem jāapliek Latvijā. Taču starpvalstu nodokļu konvencijās ir paredzēti atsevišķi ienākumu veidi, kuriem var piemērot nodokli ienākuma avota valstī nodokļu konvencijā noteikto nodokļa likmju ierobežojumu ietvaros.

[Latvijas Republikas valdības un Ukrainas valdības konvencijas par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem](#) 10.pants paredz, ka dividendes, ko Ukrainas sabiedrība izmaksā Latvijas sabiedrībai, var aplikt ar nodokļiem Ukrainā. Tomēr, ja dividenžu saņēmējs ir šo dividenžu īstenais īpašnieks, nodoklis nedrīkst pārsniegt:

- 5% no dividenžu bruto apjoma, ja to īstenais īpašnieks ir sabiedrība, kurai tieši pieder ne mazāk kā 25% no sabiedrības, kura izmaksā dividendes, kapitāla;
- 15% no dividenžu bruto apjoma visos pārējos gadījumos.

Tātad 5% Ukrainas ienākuma nodokļa ieturēšana no Latvijas sabiedrības dividenžu ienākuma ir tiesiska, un tas ir uzskatāms par Latvijas sabiedrības ārvalstīs samaksāto nodokli. Latvijas sabiedrības dividenžu ienākumi un ārvalstīs samaksātā nodokļa izdevumi ir jānorāda bruto summās peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Jāievēro, ka saskaņā ar likuma par UIN [6.panta](#) 3.daļu Latvijas sabiedrības ar UIN apliekamo ienākumu Latvijā nedrīkst samazināt par ārvalstīs samaksāto UIN (deklarācijā jāveic apliekamo ienākumu palielinoša korekcija).

Turpmāk ir jāvērtē, vai Latvijas sabiedrība drīkst izmantot nodokļa atlaidi par ārvalstīs samaksāto nodokli. Saskaņā ar likuma par UIN [16.panta](#) 2.daļu nodokļa atlaide par ārvalstīs samaksāto nodokli nedrīkst pārsniegt tādu summu, kas būtu vienāda ar Latvijā aprēķināto nodokli par ārvalstīs gūto ienākumu. Tā kā Latvijas sabiedrībai Latvijā nav jāmaksā nodoklis par dividenžu ienākumu, kas saņemts no Ukrainas sabiedrības, tad Latvijas sabiedrība Latvijā nevar piemērot nodokļa atlaidi par Ukrainā samaksāto nodokli.